

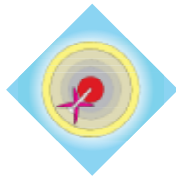

ជំពូក I. ល្បាយ និងសូលុយស្យុង

1.1. វិធីសាស្ត្រនៃការញែកល្បាយ

វត្ថុបំណង

- រៀបរាប់បានពីវិធីសាស្ត្រនៃការច្រោះ និងការត្រង។
- ពិសោធបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវ និងប្រកបដោយការទំនួលខុសត្រូវ។
- ពន្យល់ភាពខុសគ្នារវាងការច្រោះ និងការត្រង។
- យកវិធីច្រោះទៅអនុវត្តក្នុងជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

កម្មវិធីសិក្សា

ថ្នាក់ទី៨ជំពូក២ មេរៀនទី២ បោះពុម្ពឆ្នាំ២០១០

សម្ភារ

- ខ្សាច់១ថង់
- ដុំគ្រួស១ថង់
- កញ្ចែង (ក្រឡាស្តិក)១
- ដែកឆក់(រាងជារង្វង់)
- កំទេចដែក
- ដីស១ដើម

- បានទាប១
- ដីឡាវ១
- ក្រដាសច្រោះ១
- កូនស្លាបព្រា១
- កែវបេស៊ែរ១
- ដបធ្លាស្ទិច១

ដំណើរការពិសោធន៍

- ក. ការញែកល្បាយខ្សាច់និងដុំគ្រួស
 1. ចាក់ល្បាយខ្សាច់លាយដុំគ្រួសលើកញ្ចែង។
 2. រង់ចាំល្បាយឱ្យបានសព្វល្អ។
- ខ. ការញែកល្បាយកំទេចដែកនិងខ្សាច់
 1. លាយកំទេចដែកជាមួយខ្សាច់ក្នុងដបធ្លាស្ទិច។
 2. កាន់ដែកឆក់ដាក់ឱ្យជិតល្បាយខាងលើ។
- គ. ការញែកដីសចេញពីទឹកដីស
 1. កិនដីសឱ្យហ្មត់ហើយចាក់ចូលក្នុងកែវបេស៊ែរដែលមានទឹករួចកូរឱ្យសព្វ។
 2. ចាក់ល្បាយទឹកដីសលើក្រដាសច្រោះដែលមានដាក់លើមាត់ដប។

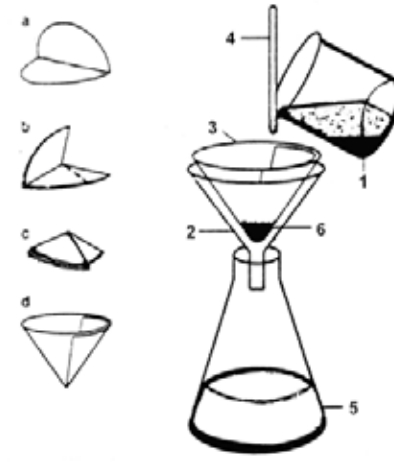

សង្កេត និងលទ្ធផល

កត់ត្រាលទ្ធផលនៃការសង្កេតរបស់អ្នកសម្រាប់ពិសោធន៍ទាំងបីខាងលើដាក់ក្នុងតារាងខាងក្រោម បន្ទាប់មកព្យាយាមពន្យល់លើការសង្កេតនីមួយៗ។

សារធាតុ	ការសង្កេត	ការបកស្រាយ
ក. ខ្សាច់និងដុំគ្រួស	ដុំគ្រួសស្ថិតនៅលើកញ្ជ្រែង និងខ្សាច់អាចធ្លាក់ចុះក្រោមតាមរន្ធនៃកញ្ជ្រែង។ ដុំគ្រួសស្ថិតនៅលើកញ្ជ្រែង និងខ្សាច់អាចធ្លាក់ចុះក្រោមតាមរន្ធនៃកញ្ជ្រែង។	ដុំគ្រួសមានទំហំធំជាងរន្ធក្នុងកញ្ជ្រែង ដូច្នេះវាមិនអាចធ្លាក់ចុះក្រោមបានទេ។
ខ. កំទេចដែក និងខ្សាច់	កំទេចដែករំកិលទៅផ្នែកគែមខាងនៃចង្កំ ញាស្ទិច។	កំទេចដែកត្រូវរត់ដោយមេដែក។ ប៉ុន្តែវាមិនរត់គ្រាប់ខ្សាច់ទេ។
គ. ដីស និងទឹក	ដីសនៅជាប់លើផ្ទៃក្រដាសប្រោះ និងទឹកអាចប្រោះចេញតាមក្រដាសប្រោះបាន។	រន្ធលើផ្ទៃក្រដាសប្រោះតូចពេកមិនអាចឱ្យកំទេចដីសឆ្លងកាត់បានឡើយ។ ប៉ុន្តែរន្ធនេះវាធំគ្រប់គ្រាន់ដែលអាចឱ្យទឹកឆ្លងកាត់បាន។

- 1 = ល្បាយ
- 2 = ដឺឡារ
- 3 = ក្រដាសប្រោះ
- 4 = ចង្កី
- 5 = ធុលប្រោះ
- 6 = សំណល់

ការរែងយកអង្គធាតុរឹងគឺជាការញែកសមាសធាតុតាមទំហំរបស់វា។ សមាសធាតុដែលមានភាគល្អិត ដែលមានទំហំធំមិនអាចឆ្លងកាត់តាមប្រហោងនៃកន្ត្រងបានឡើយ។

ការបកស្រាយ

វិធីប្រោះគឺជាវិធីសាស្ត្រនៃការញែកតាមលក្ខណៈរូប។ វាញែកយកអង្គធាតុរឹងចេញពីអង្គធាតុរាវឬសូលុយស្យុង។ ទំហំប្រហោងនិងកម្រាស់ផ្ទៃប្រោះគឺជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់ឱ្យទទួលបានលទ្ធផលញែកល្អ។

វិធីប្រោះមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងគីមីវិទ្យា។ វាប្រើដើម្បីញែកសមាសធាតុពីរឬច្រើនដែលមានក្នុងសូលុយស្យុង។ គេប្រើធាតុបន្ទាល់ដើម្បីចាប់យកកករនៃសមាសធាតុមួយបន្ទាប់មកគេប្រោះយកអង្គធាតុរឹងដែលជាកករនេះចេញពីសមាសធាតុផ្សេងទៀតក្នុងសូលុយស្យុង។ ការប្រោះតាមវិធីនេះត្រូវបានគេប្រើក្នុងការបន្តសារធាតុរាវ។ ឧទាហរណ៍: ឆុងកាហ្វេ។

សន្និដ្ឋាន

វិធីច្រោះគឺជាវិធីសាស្ត្រនៃការញែកអង្គធាតុរឹងមិនរលាយចេញពីសូលុយស្យុងតាមវិធីរូប។ អង្គធាតុរឹងមិនរលាយនៅកកជាប់នឹងក្រដាសច្រោះ។ ទំហំនៃរន្ធលើផ្ទៃក្រដាសច្រោះ និងកម្រាស់របស់វាជាកត្តាសំខាន់ដើម្បីកំណត់គុណភាពនៃការច្រោះ។

សំណួរ

1. ចូររកឧទាហរណ៍ផ្សេងទៀតពីការច្រោះ និងតម្រង ឬការរែង។ នៅពេលអ្នកឆ្លងកាហ្វេ អ្នកប្រើវិធីនៃការច្រោះ ហើយពេលអ្នករែងអង្ករ ឬរែងរ៉ែ អ្នកប្រើវិធីនៃការរែង។

